

Julius Bomholts åbningstale i fjernsynet

Taler

Julius Bomholt
Formanden for Radiorådet

Dato

2. oktober 1951

Omstændigheder

Den 2. oktober 1951 gik DR officielt i luften, selvom der var blevet sendt prøveudsendelser i en række år. Det blev pålagt formanden for Radiorådet Julius Bomholt, der 10 år senere blev Danmarks første kulturminister (dengang Minister for Kulturelle Anliggender). Det første danske tv-program blev vist d. 19. september på Tivoli-udstillingen med skuespilleren Lily Broberg som vært.

- 1 Velkommen, fjernseere! Nu begynder det alvorligt-muntre spil om alverden og den enkelte henvendt til den enkelte, til den enkeltes orientering og berigelse.

5 Det var morsomt at være med i radiofoniens første tid, pionertiden, med dens friske opfindsomhed. Det er mit håb, at også dette *forsøgs-fjernsyn* vil være omgivet af pionerånd, af forståelse og vilje til medarbejde. Der er vist ikke nogen fjernsynsstation i verden, der er begyndt så primitivt som vor. Vi beder hver enkelt seer ved skærmen om at vise overbærenhed — og at være os til støtte. Giv os del i Deres erfaringer. Her i huset er hver dag en vandring ind i nye erfaringer.

10

Overalt i verden arbejdes der med fjernsynet. Det er trængt igennem i USA og er på hurtig fremmarch i England. Holland begynder sit fjernsyn i aften. Om lidt vil De se en film derfra. Vi havde forleden lejlighed til at se på den tekniske indretning i studiet ved Hilversum. Det er installeret i en tidligere kirke. Hvor 15 højalteret stod, er der nu kontrolrum med billedskærme. Hvor orglet havde sin plads, er der kulisser. Hvor korets damer sang, rejser sig et par høje fotografistativer. Stærke projektører fejer hen over rummet. Hvor præsten havde sit omklædningsrum, får skuespillerinderne nu den sidste make up. Det anvendes altså til samme brug: omklædning, men unægtelig til et andet formål. 20 Hvor kirkeklokken hang i sit tårn, er der anbragt et par spejle, der sender billederne videre til hovedstationen, der kan rundsende til de større byer.

I Hamburg var vi også. Dér eksperimenteres der med fjernsyn i en 25 kæmpemæssig tårnbunker fra Hitlertiden, en grå kolos. Omkring den: ruiner, ruiner, ruiner. Men øverst oppe er den nye tid på færde, dér knejser televisionsmasterne, og lad os håbe, at det, der sendes ud, ikke i alt for høj grad

skal præges af den grå bunker.

30 Vi står utvivlsomt overfor en vældig udvikling. Allerede i 1948 havde jeg
lejlighed til i *Princeton*-universitetet i USA at se fjernsyn. Det tredimensionale
farvefjernsyn vil engang være virkelighed. Den nye opfindelse vil præge
hjemmene og deres vaner, det kulturelle dagligliv, og stille industri og
forretningsliv over for nye opgaver. Det har da sin betydning for et land som
35 Danmark at være med i udviklingen. Vor radioindustri, der er kvalitets-industri,
må være på højde med de højeste krav.

Og programmerne! Der tales til tider temmelig summarisk om de såkaldte
„amerikanske rædsler“. De sidste oplysninger fra USA går ud på, at universiteter
og uddannelsesanstalter har fået licens til at bygge 200 televisionstationer, der
40 skal drives på ikke-kommerciel basis, uden reklame af nogen art, alene tjenende
oplysning og almen kultur. Det sker nu i efteråret.

Det vil være af afgørende betydning for fjernsynet — ikke mindst økonomisk —
at den internationale udvikling kommer i stand. Vi har brug for en
45 televisionsbørs med udveksling af materialer. Og midt i samspillet med den store
verden vil vi så søge at forme vort *eget* fjernsyn, i pagt med ånd og tradition i
dette folk. Måske billedskærmen med dens appel til det visuelle vil virke stærkere
end vor hidtidige radio, der jo ikke har haft alt for stort held til at bygge bro
mellem landene.

50 Vi skulle i dette land, hvor der kulturelt har været arbejdet så ihærdigt gennem
det sidste århundrede af presse, skoler, organisationer o.s.v., kunne tilrettelægge
programmer på en måde, som vi nationalt kan være bekendt. Det er vort mål: at
udvikle mennesker fra kiggere til seere, fra blot nysgerrige kiggere til
55 medoplevende seere og iøvrigt at sprede glæde så langt, som vi evner.

Jeg ønsker Lawaetz og hans medarbejdere til lykke med opgaven. Godt humør
fremover. Der vil komme tusinder af kvaler, men de vil vide at overvinde dem.

60 Spillet kan begynde.

Kilde

Julius Bomholt, 26 taler fra bogen *Fra* nummer 21. Forlaget Fremad 1957

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Socialdemokratiet, Åbningstale

70

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/julius-bomholts-abningstale-i-fjernsynet>

75

80

85

90

95

100